

.8602

R

7

0

lenciye ütler

Mehmet KORFAL

B

Tarih

Demir

Tasnit No: 351.8485 KOR
1987

5680

TÜRK-İŞ

madenciye
öğütler

Me

622.8602

KOR

1987

5680

ÖNSÖZ

TEKNOLOJİK gelişmeler karşısında giderek artan işkazaları ve meslek hastalıkları; ekonomimize verdiği milyarlarca liralık maddi zararın yanısıra, telafisi hiç bir zaman mümkün olmayan her yıl binlerce insanın ölmesine ve sakat kalmasına neden olmaktadır.

Türkiye’de meydana gelen işkazaları ve meslek hastalıklarının büyük bölümünün madencilik işkolumuzda olduğu görülmektedir.

Bu nedenle; günlük yaşantımızın vazgeçilmez unsurlarından birisi durumunda olan kömürün elde edilmesinde hiç şüphesiz büyük katkıları olan özellikle maden işçilerimizin işkazalarına ve meslek hastalıklarına karşı korunmalarında

yardımcı olmak amacıyla "Madenciye Öğütler" adlı kitapçık hazırlanmıştır.

Bu kitapçığın, işkazalarının azalmasında ve sağlıklı çalışma ortamının tesisinde yararlı olmasını umarız.

TÜRK-İŞ

Genel Yönetim Kurulu

İşçi arkadaş!...

- Bildiğin nizamname, tüzük ve yönetmelik maddelerini uygula. Amirlerinden aldığın emirlere aynen uy.
- Bu kitapçık ve benzerlerinde yapılan ikazların; seni kazalardan korumak, karını dul, çocuklarını babasız bırakmamak için yapıldığına inan ve bunlara uy.

- İşyerlerindeki emniyet ve ikaz levhaları benim için değil, senin için asıldı. Onları oku, koru ve yazılanlara uymayı alışkanlık haline getir...
- Sağlığın için iyi beslen, tam ve rahat uyu.
- Kaza geliyorum demez... Fakat, kurallara, uymazsan gelir!...

Ocağa giriş ve çıkışlarda, kuyu başı ve diplerinde sıraya gir, itişme.

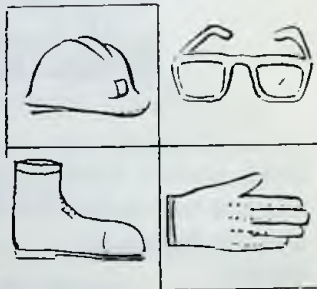

Ocağa girerken, üzerinde sigara-kibrit ve ateşli malzeme bulundurma. Üstünü aratmayı da alışkanlık haline getir.

Böylece; ufacak bir ihmal sonucu kendinin ve başkalarının ocağının sönmesine sebep olma.

Koruyucu malzemeyi kullanmayı alışkanlık haline getir. Çalıştığın iş ve işyerinin şartlarına uygun ek koruyucu verilirse onları da kullan. Verilmediğinde de istemeyi ihmal etme.

Kafesle ocağa inip-çıkarken arkadaşlarına el şakası yapma. Başını ve diğer uzuvlarını kafesten dışarı çıkarma.

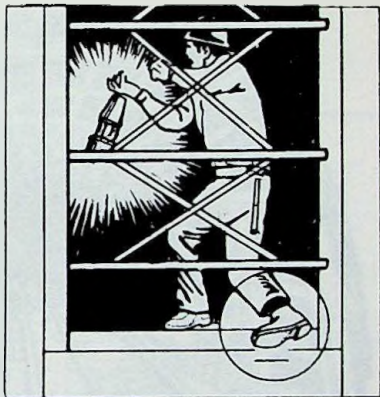
Uzun takımlarla kafese binme.

Koruyucu
malzemeyi
kullanmayı
alışkanlık
haline getir
Çalıştığın
iş ve
işyerinin
şartlarına
uygun
ek koruyucu
verilirse
onları da kullan.
Verilmediğinde de
istemeyi
ihmal etme.

Kafesle ocağa
inip-çıkarken
arkadaşlarına
el şakası
yapma.
Başını ve
diğer uzuvlarını
kafesten
dışarı
çıkarma.

Uzun
takımlarla
kafese
binme.

Ocakta, yolun geniş tarafından (dikkatle) yürü.

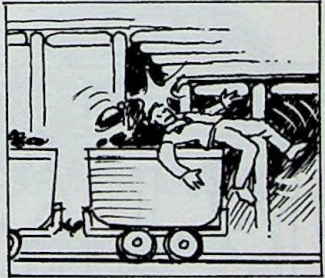

Böyle hareketlerden kaçın.

Ocakta yürürken, katarla karşılaşırsan; dur ve kendini kolla. Katar geçtikten sonra yürü.

Arabalar
arasından
geçme,
ezilirsin.

Üzerinden de
atlama.

Dolu ve boş arabalara binme.
(İşçi nakline müsaade edilen haller hariç)

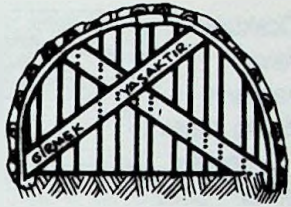
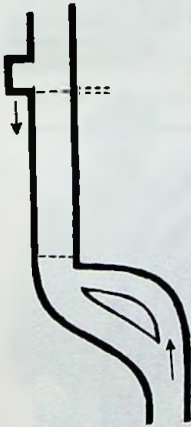
Ocakta yürürken rayların üzerine basma; kayarsın.

**Hareket
halindeki
paytona
inip-binme;
düşerek
kazalanabilirsin.**

Saccıdan izin almadan vinç ve vargele girme.

Vargelden
çıkmaq
için,
vargele
gelirken
konturdan
gel.

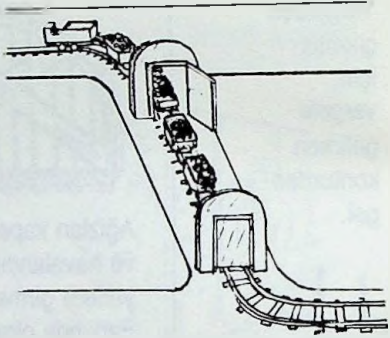

Ağızları kapalı olan
ve havalandırılmayan
yerlere girme.
Farkında olmadan
gazdan boğulur veya
zehirlenirsin.

Terkedilen bacaların
ağızlarını, insan
geçemeyecek
şekilde kapat.

Ocaktaki
hava
kapılarını
daima kapat.
Hiç değilse,
en az
bir tanesini
kapalı tut.

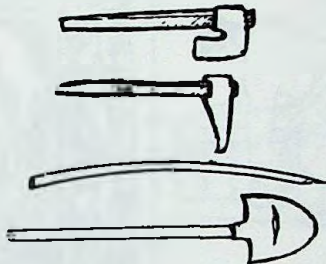

Trolley hattında yürürken; burgu, kürek, sivriç
gibi uzun malzemeleri omuzunda taşıma.
Farkında olmadan trolley hattına değdirerek
elektriğe çarpılırsın.

**"EL İŞLEMEZ,
ALET İŞLER"**

atasözünü
unutma.

Körbalta,
küt kazma,
eski kürek ve
eğri sivriç
iş bitirmez. Seni güçsüz kılar...

Sapı çıkan alet
kullanma. Sapından
çıkan kazma, çekiç,
tokmak v.s. ağır
kazalara sebep olur.

Baltanı kılıfsız taşıma.

Gücünün
yetmeyeceği
yükü
kaldırma,
fıtık olursun.

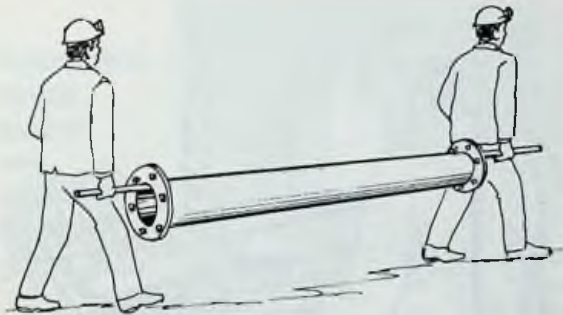

Çalışırken, işinden
başka bir şey düşünme,
dikkatin dağılarak kazalanırsın.

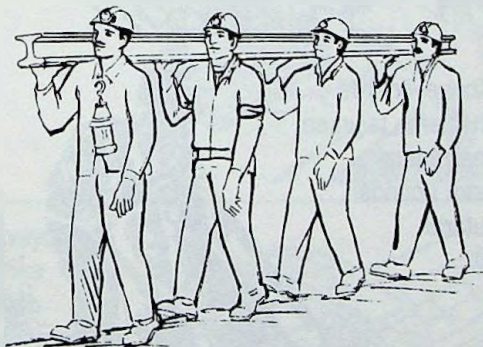
Çalıştığın işyerlerini temiz tut.
Yerlerde ayağına
takılacak
malzeme bırakma.
Yağlı ve
kaygan
zeminleri
temizle.

“TEMİZLİK: SANATTIR, GÜZELLİKTİR, AHLÂKTIR”

Malzeme taşıırken kolaylıklar düşün...

İki veya daha fazla kişi (elde veya omuzda)
malzeme taşırsanız, hepiniz malzemeyi aynı
tarafıdan tutunuz.

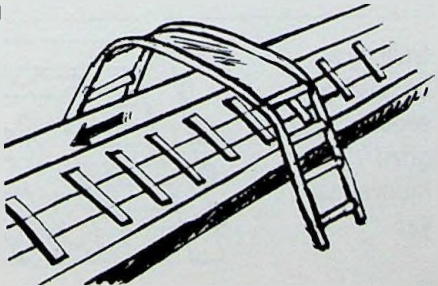
Konveyörlerde
malzeme taşırken,
malzemeyi
arka ucundan
tutarak
al.

Konveyörlerin
üzerine
basarak
veya
uzanarak
karşı tarafa
geçme.

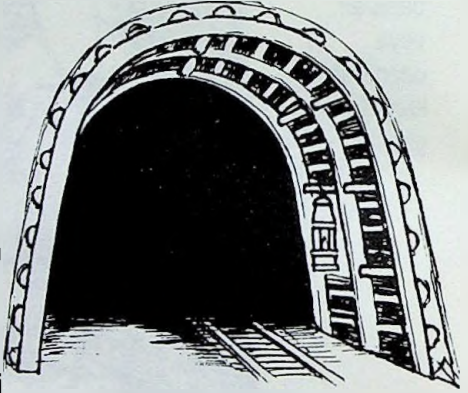

Konveyörlerin
üzerine
yapılan
geçitlerden
geç.

Emniyet lambasını kullanmayı öğren.
Lambahaneden alırken de kontrol etmeyi unutma.

Emniyet
lambanı
sallayarak
taşıma.
Hava
kapılarından
ve dar
yerlerden
geçerken
(sönmemesi

için) lambayı kollayarak geç. Lambayı düz olarak,
tabana yakın kısma ve yan tarafa as.
Sık-sık kontrol etmeyi de unutma.

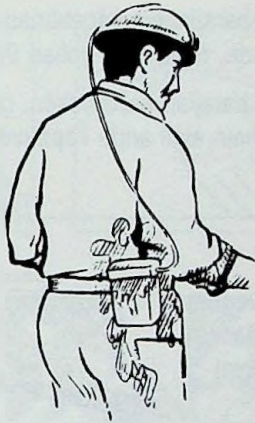
Çalıştığın
bacalarda
sık-sık
grizu
muayenesi
yap.

Başlıklı lambanın
aküsünün kilitli
ve kablusunun
sağlam olmasına
dikkat et.

Camın çatlak
olmamasını ve
oynamamasını
kontrol et.

Başlıklı lambanın
aküsünden üzerine
asit akarsa,
derhal elbiseni
çıkar. Asit akan yeri (hem vücudunu, hem
elbiseni) bol su ile vakit geçirmeden yıka.

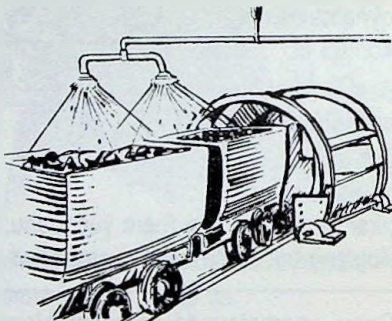
Grizu yanmalarında ve patlamalarında
daima temiz
hava tarafına
kaç. Alev
geçiyorsa,
derhal
kanala yat.

Yangın barajlarının kapatılması veya açılması
esnasında, hava çıkış yolları üzerinde durma.

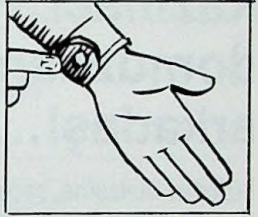
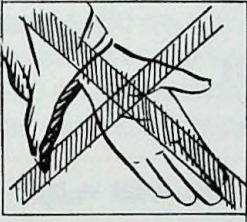
Yangın barajları kapatılırken, giriş ve çıkış
barajlarının aynı anda kapatılmasına dikkat et.

(Senin ve tüm
arkadaşlarının
sağlığı için)
tozla
mücadelelerin
savunucusu ve
uygulayıcısı
ol.

Ocağın tozlu ve rutubetli havasında uyuma,
hastalanırsın.

Uykuda tehlikeyi göremez, kazalanırsın.

Çalışırken
işinin gereği
gibi giyinmeye
dikkat et.

Bol kollu,
sarkık

ceketlerle
iş ve tezgah
başında
çalışma.

Makinaya
takılarak kazalanırsın.

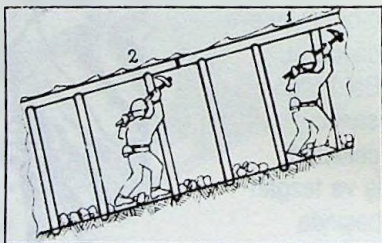
Çalıştığın işyerine (Baca, ayak v.s.) girmeden
önce havalandırma ve tahkimatını kontrol et.
Gaz muayenesi yap. Noksanlarını
tamamlamadan işe başlama.

Vardiya sonunda da işyerini emniyetli bırak.

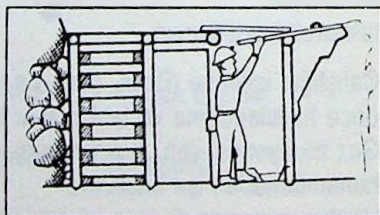
Kazmacı ve domuzdamcı arkadaş!...

Stokdan malzeme seçerken, eğri, ardak ve fazla budaklı direkleri seçme.

Kazıya
sarmanın
başından
başla.

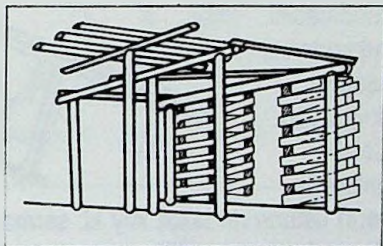

Açacağın
en ufak
boşluğa
kama
sür.

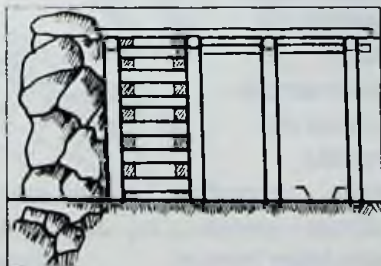
Kama uzunluğunu açtığın haveye uygun tut. 150 cm. uzunluğundaki kama ile 120 cm. have açılır. 80-100 cm have açarsan, sürme kama olarak kullanamazsın.

Sürdüğün üç dört kamadan sonra, mutlaka lata kaldır.

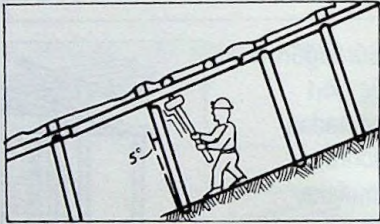
Sarma ve çatalların aynı kalınlıkta olmasına dikkat et.

Haveyi geniş aç ki; domuzdamı açtığın haveye sığsın.

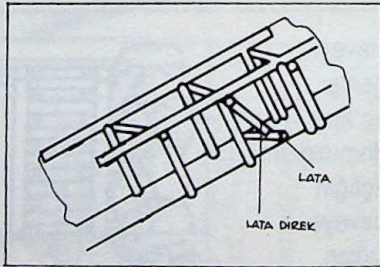
Sarmaya vuracağın çatalların kafası (meyilli yerlerde) tavana ve tabana göre bir el basımı (beş dereceye) kadar yukarıda olmalıdır.

Çatalın vurulmasını yukarıdan aşağıya doğru yap. Çatalın geleceği

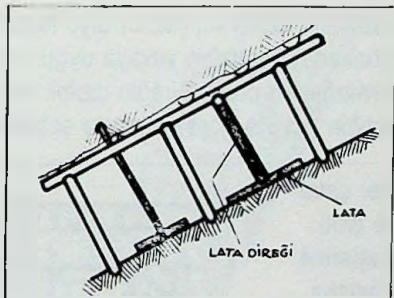

yerin üstüne de takoz koy ki; sarmayı sıksın. Bu vaziyette tokmakla çatalın kafasından aşağıya doğru vururken tokmağı geri tepsin.

Tabanı kayan yerlerde (tavan tahkimatından ayrı olarak) mutlaka taban sarması veya taban latası at.

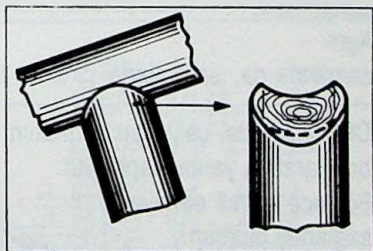

Latanın
çatalları
(tavan
tahkimatının
tersine)
baş tarafı
aşağıya
doğru (tavan
taşına sokma

şeklinde veya tahkimata sıkıştırılmış) olmalıdır.

Meyilli
ayaklarda;
gerek tavan
sarmasına,
gerekse taban
sarmasına
vurulacak
çatalların
kurt

ağızlarına
ayağın meyline göre şevlik ver. Yanlarını da
kurt ağzının derinliği kadar çal ki; sarmayı iyi
kavrasın ve kesmesin.

Çatalların diplerini, (taban diye kabul ettiğin tabakada) açacağın yuvaya uygun şekilde sivrilmeden oturt. Direğin dibini, tabanda açtığın yuvaya göre (yumurta şeklinde) yap.

Her çatal ve çinti başlarına mutlaka takoz koy ki; rahatlıkla kama sürebilesin.

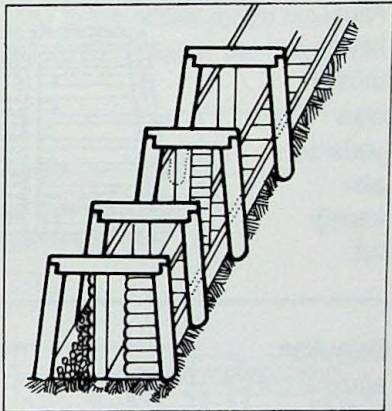
Aynı zamanda da, sarmalarla direkler sıkıştırılmış olsun.

Dik ayaklarda, çalıştığın sarmanın baş tarafına yarım kapak tut. Böylece; kendi emniyetini sağlamış olursun.

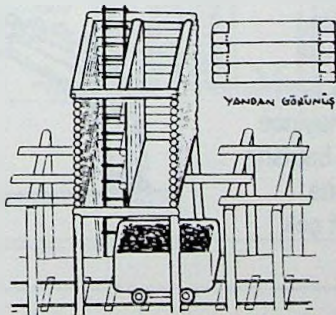
Zaman-zaman tuttuğun kapağı açarak, kömür birikimine mani ol.

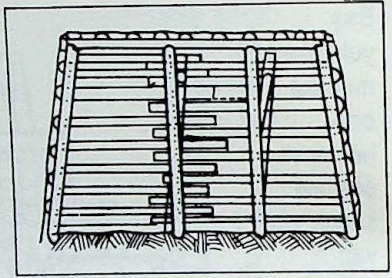
Baş
yukarılarda,
mutlaka
orta
bölme ve
şış-beş
kapak
yap.

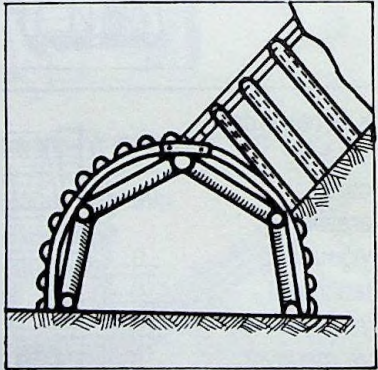
Kelebeklerde,
akıcı ve
çürük
arazilerde
yığma bağ
tahkimatı
yap. Silo
ve merdiven
yolunu ve
icap ettiği
yerlerde de
vantüp yolunu ayırmayı ihmal etme.

Alın
kaymaya
müsait
olan
yerlerde,
alın
kapağı
tut.

Başyukarı
ağız
bağlarını
yakın
bağla,
bir kilit
boyu
ilerleyince
bu bağların
altına
kilit çek.

Eski ve degaj ihtimali olan yerlerde sondajsız
ilerleme.

Yüzde iki (%2) grizu tesbit edilen yerleri terket
ve durumu en yakın amirine haber ver.

Direkleri işyeri ölçülerine uygun seç.
Lüzumsuz direk keserek israf etme,
GÜNAHTIR.

Domuzdamını,
taban diye
kabul
ettiğin
tabaka ile
tavan
arasına
müstakilen
sıkıştır.

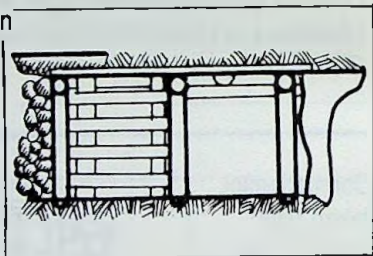

Fazla meyilli damarlarda, domuzdamı istifi
yapabilmek için, dayama direği kullan.

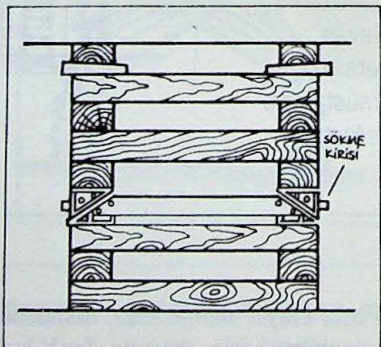
Domuzdamı direklerini, kayın ve gürgeci cinsi ağaçlardan yap. Başka ağaç kullanma.

Sarma ve belleme altlarına domuzdamı istif etme.

Domuz damlarının istifini muntazam yap ve ba larında bir el basımı kadar boşluk bırak.

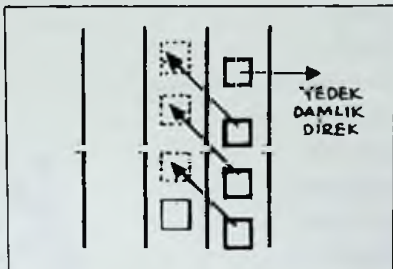
Domuzdamı sıktırmalarını özel olarak sert ağaçlardan yaptır ve dört kö eden tavana yakın bir düzlemde vur.

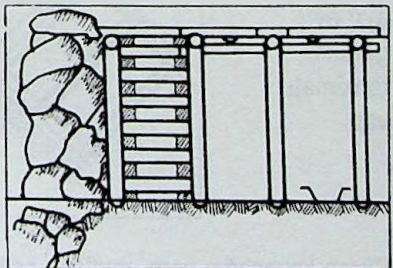
Domuzdamlarında, eski-çürük ve yuvarlak direk kullanma.

Domuzdamlarını değiştirirken mutlaka emniyet domuzdamı yap.

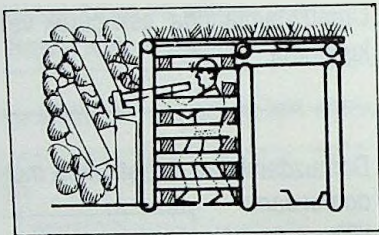
Sökerken de
şekildeki
sırayı
takip et.

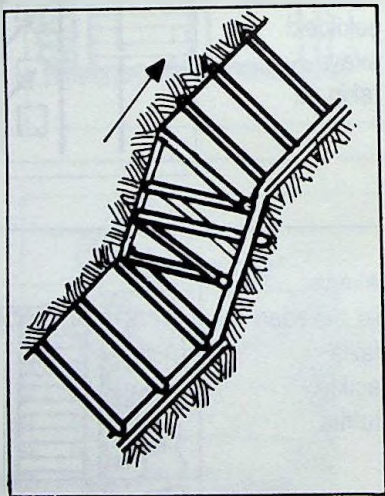
Alında
iki haveden
fazla
açıklık
tutma.

Ayak
arkasında
kesilmemiş
direk
bırakma,
mutlaka
arkayı
düşür.

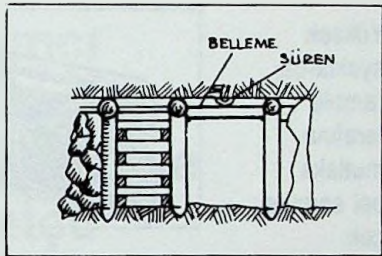

Ayak
içindeki
ataklarda
(arızaya
uygun
şekilde)
tavan ve
tabana
ayrı ayrı
gerekli
tahkimatı
yap.

Süren koyacağın yere, mutlaka belleme çek.

Belleme
ekerken,
her iki
tarafa
sarma
kalınlığına
uygun
yuva a.

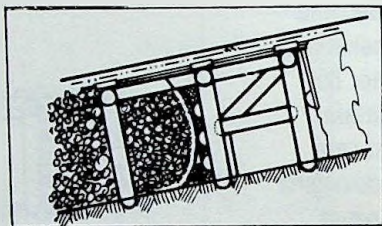
Kullanacağın sürenin en fazla kalınlığı,
kullandığın sarmanın yarısını geçmemelidir.
Ancak o zaman, sürme kama kullanabilirsin.

Ramble tellerini içten çek. Tavana-tabana yay
ve dört çatal vur.

Ramble telinin patlamaması ve torbalanmaması
için, duruma göre kapak tahtası ak.

En fazla iki haveye dolgu yap.
Daha fazla açıklık bırakma.

Yüksek
ayaklarda,
ramble
tarafına
mutlaka
bel sarması
çek.

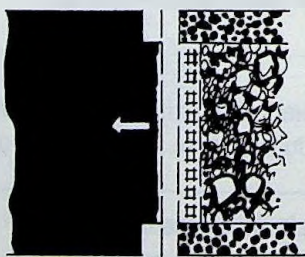

Sarmayı tavana ve tabana payandala.

Ramblenin iyi yapılmasına ve boşluk
kalmamasına dikkat et.

Ramble malzemesini (mecbur kalmadıkça)
su ile kaydırma.

Ayaklarda
dip ve baş
kaçamak
sarmalarını,
ayağın
ilerleme
yönünde
(önde) yap.

- Lağımıcı
- Tabancı
- Taramacı ve
- Barutçu arkadaş!...

İlerleme yaparken açtığın her boşluğun tahkimatını yap. Her zaman böyle kaçamazsın.

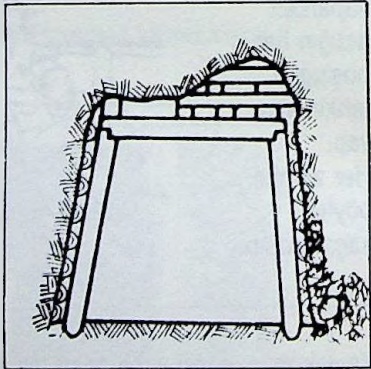
Kavlak muayenesi yapmadan işe başlama...
Sonra, aralıklarla kavlak kontrolünü ihmal etme.

lerleme
yaptığın
kısımın
tavan ve
yanlarına
süren sür.
Tavana
sürdüğün
sürenlerin

üstüne kapak tutarak, tavandan düşen taşlara
karşı kendini emniyete al.

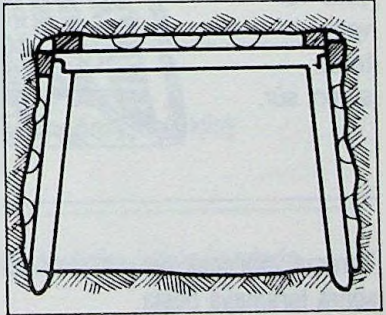
Bağların
arkasında
kalan
boşlukları
ağaç
malzeme
ile doldur.
Tabandan
diz seviyesine
kadar ki
boşlukları
taşla doldurabilirsin.

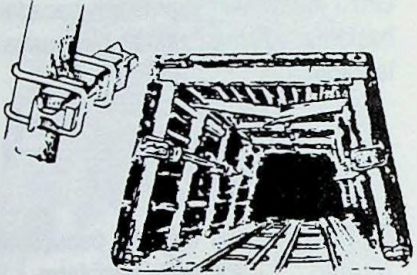
Grizu muayenesi yapmadan bacadaki işe başlama. Zaman zaman bu muayeneyi tekrarla.

Bağladığın demir bağların pabuçlarını, yerlerine iyi oturt. Civata veya pernolarını iyice sıkıştır. Kamalama ve fırçalamayı da eksiksiz yap.

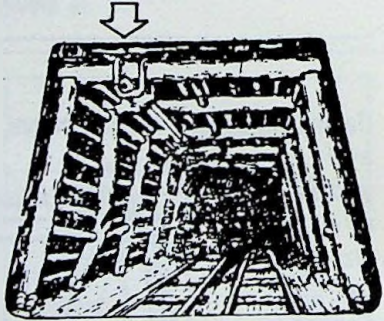
Bağladığın bağları ve tamir bağını, aynı yükseklikte ve aynı hizada yap. Topal bağ yapma.

Kırık
boyunduruk
değiştirirken,
üstünü
kamala
ve yan
direklere
süren
sür.

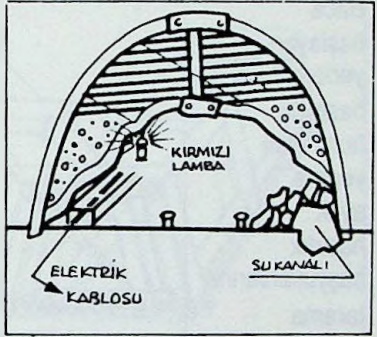

Yan direk
değiştirirken
boyunduruğa
çatal vur
veya
tavan
süreni sür.

Tarama yapılacak yerin altına önce kilit çek,
sonra taramaya başla.

Tarama yaptığın yere (ileriden ve geriden görülebilecek şekilde) kırmızı işaret lambası as.

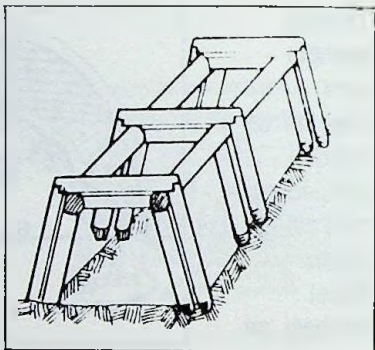

Taramanın altındaki su kanalının posta ile tıkanmaması için, kanalın üzerini ört ki; altından su geçsin.

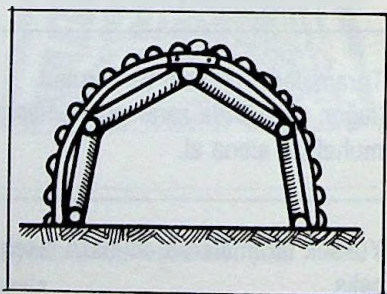
Taramalardaki kablo ve boruları (lağım atıldığında zarar görmemesi için) muhafaza altına al.

Yüksek taramalarda, mutlaka iskele üzerinde çalış.

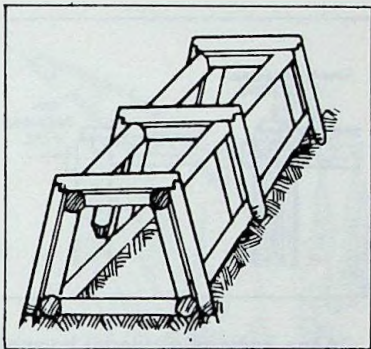
Baca
başlayan
yerlere,
basıncı
fazla olan
yerlere,
ayak
hazırlık
başyukarılarına
tarama
altlarına,
ayak baş ve diplerine kilit çek.

Bacanın
delineceği
yere,
ilerisine
ve gerisine
üç boy
kilit
çek.

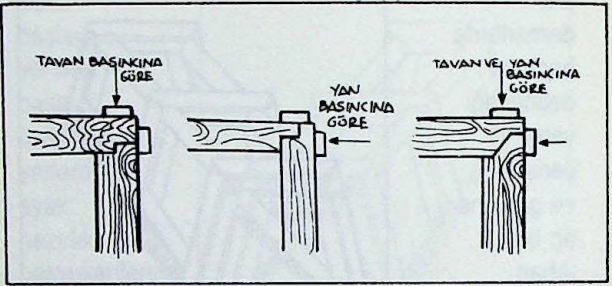
Dik
damarlarda
bacanın
delineceği
yere,
ilerisine
ve gerisine
üç boy
taban
sarmalı kilit çek.

Çektiğin kilidin çatallı ve fırçalarını, boyunduruk
ve yan direkleri karşılayacak şekilde vur.

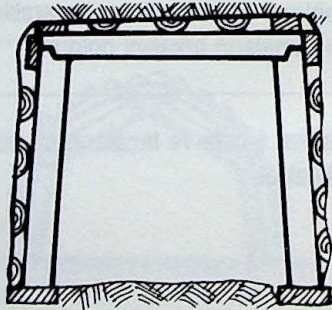
Bağların arasını muntazam aralıklarda kamala
ve kamaların arkasını doldur.

Bağları fırçala ve fırçaların bir hizada olmasına
dikkat et.

Ağaç bağların çintilerini basınçlara göre yap.
Çintileri iyi oturt ve çinti başlarına takoz koy.

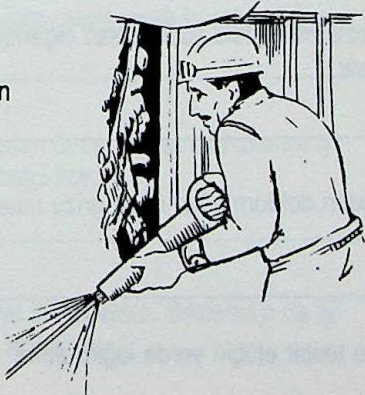
Direk
diplerinin
battığı
yerlerde,
tabana
takoz koy
veya
sarma
yatır.

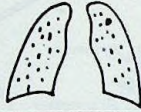
Delik
delerken
(toza karşı)
sulu
martoperferatör
ile çalış.
Aksi halde;
yıllar sonra
**“Bir nefes için
tüm varlığını da
versen”** gene rahat nefes alamazsın.

Kazı yaparken
(toza karşı)
sulu
martopikör
kullan.

r_3 % 40 veya % 50

A % 20 veya % 30 veya % 40

B % 50 veya % 60

C % 60 veya % 80

Tozla mücadele yapmazsan ciğerlerin bu hale gelir.

Delikleri, doldurmadan önce grizu muayenesi yap.

Grizu tesbit ettiğin yerde lağım atma.

Delik doldururken, alında barutçu ve ustadan başkası bulunmasın.

Delik delerken,
bir evvelki
deliklerin
kalmış
kısmlarından
istifade etmeye
kalkışma.
Oralarda
patlamamış
dinamit kalabilir.

Sen delik delerken, patlayarak kazalanabilirsin.

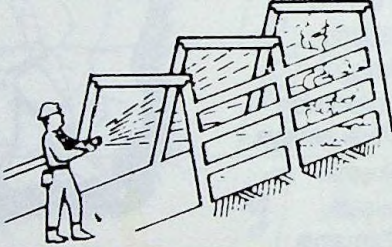
Delik doldurmadan önce, nöbet mahallerini iyi
tesbit et ve nöbetçi koy.

Yastık çamurunu ihmal etme. Sıkılamayı da iyi
yap ki; delikler iş görsün.

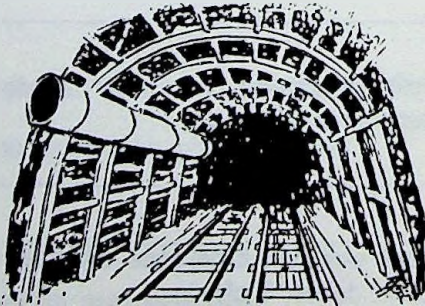
Ateşlemeden önce, alında tekrar grizu muayenesi yap.

Son grizu muayenesinden sonra, emniyet lambasını sönmeyeceği kadar uzaklığa kaçır.

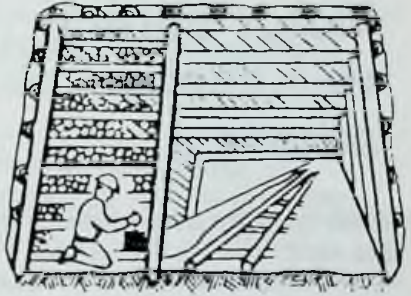
Alından çekilirken su fistetesini aç.

Bacaların alnını havalandırmak için, alına kadar hava borusu veya vantüp döşe.

Ateşlemeyi
emniyetli
bir
ateşleme
mahallinden
yap.
Bu yer
düz
lağımlarda
alından
60 metre geride olmalıdır.

Ateşlemeden sonra, alındaki gaz ve tozlar
çekilmeden bacaya girme. Aksi halde, lağım
dumanlarından (Azot oksitlerinden)
zehirlenirsin.

Lağım atıldıktan sonra tekrar bacaya girerken,
tahkimat ve kavlak kontrolü yap.

Kömürde deldiğin delikleri iyi temizle, kömür
tozu kalmasın. Yanar.

Vardiya sonlarında, tarama ağızlarına kapak yap.

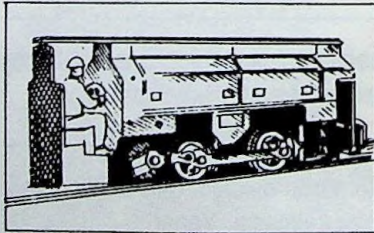
Motor sürücü ve Kancacı arkadaş!...

Servise çıkmadan önce, motorun bakımını yap,
veya yaptır.

Frenleri sağlam olmayan, salyanser tertibatı
çalışmayan motoru alma ve kullanma.

Motorun lambası daima yanar durumda
olacak. Lamba sefer anında arıza yaparsa,
başlık lambanı motorun önüne asarak yavaşça
yola devam et.

Hareket
halinde
başını ve
diğer
uzuvlarını
motordan
dışarı
çıkarma.

Hava kapılarına yaklaştığında dur. Kapı açıldığında da yavaş geç. Kapı bulunmayan kapılarda ise kapıyı kancacına açtır ve kapattır.

Yolda asılı kırmızı lamba gördüğünde dur. Yolun açık olduğunu gör ve sonra yavaş geç.

Yolda kalabalık işçi topluluğu gördüğünde, motorun hızını kes ve kampana çalarak geç.

Tali yoldan ana yola geçerken dur. Anayol boş ise devam et.

Geri manevra yaparken, kancacıyı arabaların önüne koy ve kancacının işaretine dikkat et.

KANCACININ VERECEĞİ İŞARETLER:

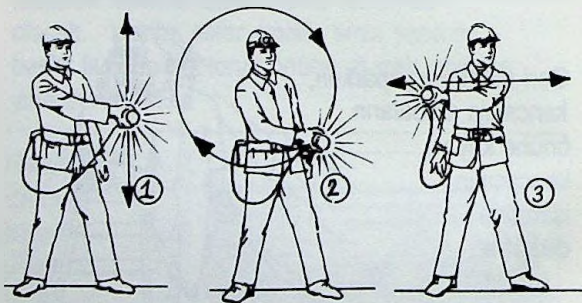
Düdükle:

İLERİ: Düdük iki defa öttürülür.

GERİ: Düdük üç defa öttürülür.

STOP: Düdük çok öttürülür.

Lamba ile:

İLERİ: Lamba aşağı-yukarı kaldırılır.

GERİ: Lamba ile daire yapılır.

STOP: Lamba sağa-sola sallanır.

Hareket halindeyken, yolda bırakılmış araba ve trikolara rastlandığında, arabaları ve trikoları birbirine kancala. Bunları da motorun önüne kancalayarak ilk makasa kadar götür. İlk makasta manevra yaparak motoru öne al.

Motorun ve arabaların tamponuna hiç kimsenin binmesine izin verme.

Fazla duman çıkartan motorları kullanma.

Motorların kumluklarının çalışıp çalışmadığını kontrol et.

Motorun hızını, yolun meyline ve katarın yüküne göre ayarla.

Manevra hali dışında, motorun önüne araba takma.

Arka arkaya giden iki katar arasında en az 50 metre mesafe olmalıdır.

Motordaki yangın tüpünün dolu olmasına dikkat et.

Trolley motorlarının arızalarında, arşe kolunu trolley hattından ayırmadan arıza gidermeye veya bakım yapmaya kalkma.

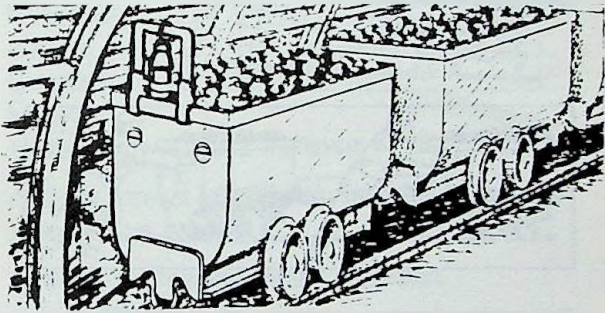

Trolley motoru hareket halindeyken, arşe kolunun motorun gidiş yönünün tersine olmasına dikkat et.

Dolu katarla boş katar karşılaştığında yol üstünlüğü dolu katarındır.

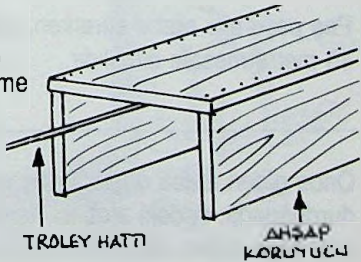
Kancacı, katarın sonundaki fren arabasına biner. Fren arabası yoksa, katarın sonundan üçte birine takılan boş arabaya biner.

Dolu arabaların arasına birden fazla boş araba takılmaz.

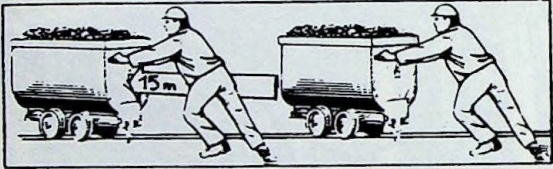
Katarın son arabasına mutlaka kırmızı işaret lambası tak.

Trolleyde insan nakli yapıldığında, (indirme ve bindirme anında) şalterle hattın cereyanını kes. Buralarda hattı koruyucular içine al.

Böylece cereyana kapılmayı önle.

Nakliyatçı arkadaş!...

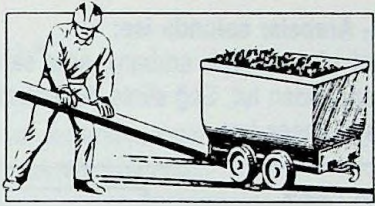

Elle araba sürerken, arabanın elciklerinden tut.

Peş peşe elle araba sürerken, aranızda en az 15 metre mesafe olmalıdır.

Önde giden araba düştüğünde veya durduğunda; öndeki arabacı derhal gerideki arabacıya haber verip onları da durdurduktan sonra düşük arabayı kaldırır.

Düşük
arabayı
kaldırırken,
tekerlekler
arasına
(karşidan
karşıya)

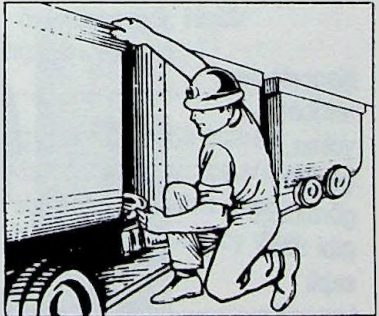
bir kama koy ve sonra manevela ile kaldır.

Arabalar hareket halindeyken, kancalama veya
kanca kesme yapma.

Arabaları kancalarken, kafanı arabaların
arasına sokma.

ARABALARI KANCALARKEN:

**A- Arabalar
sağ tarafında
ise:** Sağ
elinle önceki
arabanın
arka sol
kenarından
tut. Sol

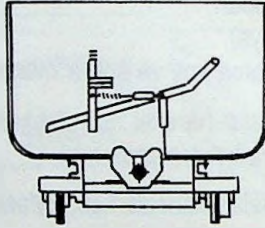

elinle de arabaları kancala veya kanca kes.

B- Arabalar solunda ise:

Sol elinle öndeki arabanın arka sağ kenarından tut. Sağ elinle de arabaları kancala veya kanca kes.

Beş tonluk arabaların kancalama işini, kancalama tertibatı (çaka kolu) ile yap.

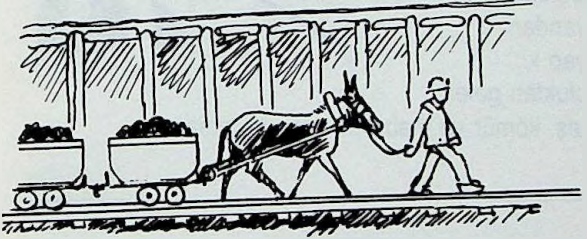
Hiç bir zaman arabaların arasına kafanı sokarak kancalama.

Kancalama tertibatı yoksa, şekilde görüldüğü gibi uzun saplı kanca ile kancala.

Seyis!...

Hayvanla nakliyat yaparken, katarlar arasında en az 30 metre mesafe bulundur.

Seyir halinde katırın önünden yürü. Hiçbir zaman arabaların önünden yürüme.

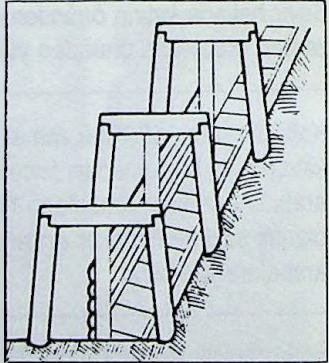
Katarda araba düştüğü zaman,düşük arabayı kaldırmaya başlamadan önce katırın koşumunu arabalardan kes. Arabaların hareketine mani olacak şekilde iki teker arasına kama koy veya arabalara köstek at.

Fazla meyilli yollarda, arabalara köstek at.

Arabaları
doldururken,
oluğun veya
kapağın
karşısında
durma.
Doldurmayı
yandan
yap ki;
oluktan gelen
taş, kömür ve malzeme sana çarpmasın.

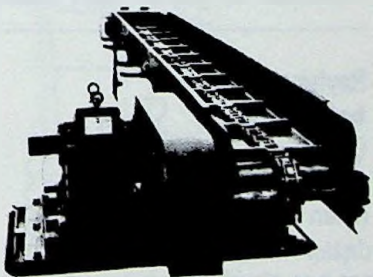
Tıkanan silo,
kelebe veya
olukların
açma işini,
yandan ve
adam yolu
tarafından
yap.

Konveyör yol verici!...

Çalıştığı makinanın etrafını temiz tut. Ancak, makina çalışırken altlarını temizleme.

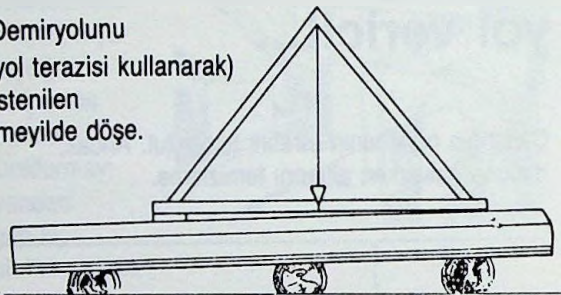
Bir önceki konveyör durduğunda, sen de konveyörünü derhal durdur. Böylece, kömür yığılmalarını önle.

Konveyörün kaplin ve zincir muhafazasını daima yerine takılı tut.

Yol marangozu!...

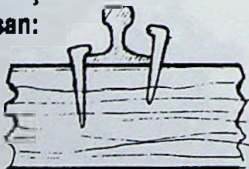
Demiryolunu
(yol terazisi kullanarak)
istenilen
meyilde döşe.

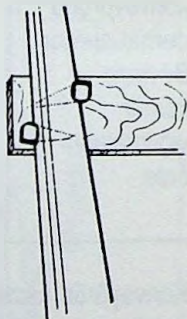
Traversleri en çok bir metre aralıkla döşe.

**Rayları yol çivisi ile
bağlıyorsan:**

Çivileri
raya
(içten ve
dıştan
şış-beş olarak) içe doğru çak.

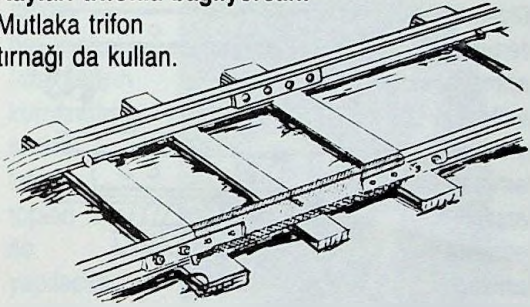

Böylece, çivi rayı kavramış ve
traversi yarmamış olur.

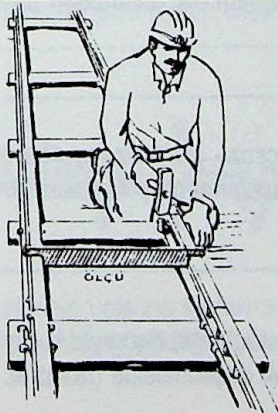
Rayları trifonla başlıyorsan:

Mutlaka trifon
tırnağı da kullan.

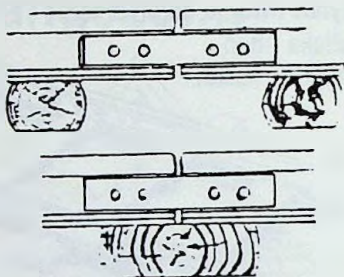

İki ray arasında parça ray kullandığında, her
iki tarafından pabuç ve civata ile başla.

İki ray
arasındaki
aıklığı,
ölçü ile
muhafaza et.
Araları
ne dar
ve ne de
açık olsun.

Mantar
yükseklği
(demirbaşı
yapmayacak
şekilde)
aynı olan
demirleri,
karşılıklı
getirerek
bunların
altına tek travers koyabilirsin.

Mantar yükseklikleri farklı olan demirleri,
uc uca bağlamak zorunda kalırsan; traversleri
pabuçların dış kenarından sonra koy.

Pabuçsuz - civatasız ray döşeme.

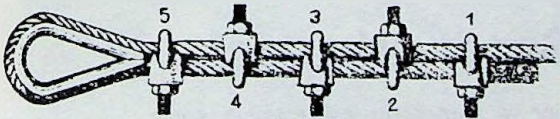
Bağlantılarını da yol civatası (tırnaklı civata) ile yap.

Dönemeçlerde, dış rayın iç raya nazaran daha
yüksek döşenmesine dikkat et.

Makas
attığın
her yere,
(makasların
kumandasını
makas
başı
topları
ile
yapılacak
şekilde)
toplar koy.

Makasları, sağ-sol yapısına göre uygun döşe.

Vinç ve vargel halatlarının uçlarına ay tak, koç
boynuzuna bağla ve şekilde görüldüğü gibi
sıkıca kelepçele.

- **Vinçci,**
- **Frenocu ve**
- **Saçcı**
arkadaş!...

Çalıştığınız yer; çok dikkat gerektiren bir işyeridir
ve mes'uliyeti sizindir.

Saçcı arkadaş!...

Vinç ve vargellerin çalışmasının, senin
işaretinle yapıldığını unutma!...

İşaretleri doğru ve ihmal etmeden ver!...

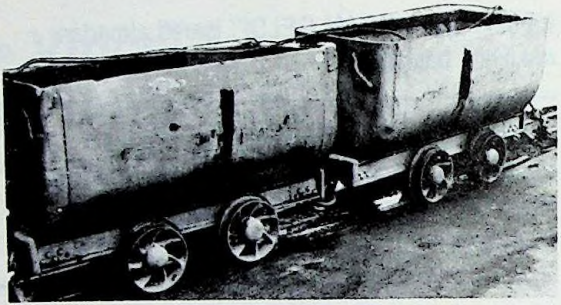
Karşı tarafla işaretleşmeden vinç ve vargele işçi
sokma.

Karşı taraftan "ADAM GELDİ" işareti almadan nakliyata başlama.

Vardiya başında; vincin frenlerini, halat ve bağlantılarını, koç boynuzunu, emniyet halatını, karakollarını, makaralar ve kampanalarını kontrol et.

Halatı yağla ve makaraları çalışır durumda bulundur.

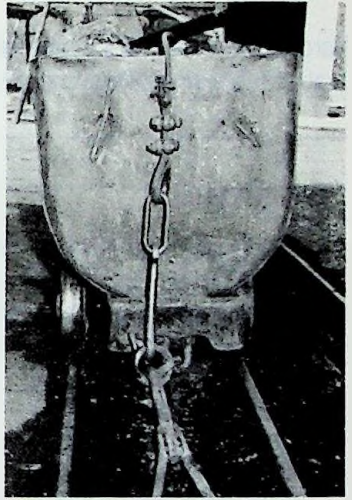

Emniyet halatının boyu kadar araba ve triko tak.
Emniyet halatını da aşağı taraftaki
arabanın, aşağı tarafındaki kancasına tak.

Vargel çalışırken,
dipte ve başta
dolaşma.
"Cep"e gir.
duranlara da
mani ol.
Karakolu da
açık bırakma.

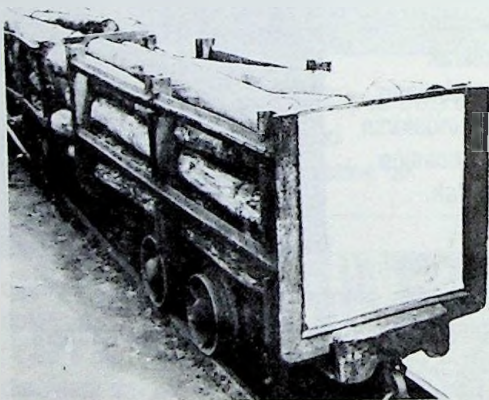
Vinçlerde,
dolu arabayı
yukarı
çekerken
(emniyet
halatından)
ayrı olarak
dolu arabaların
en sonundakinin
arka kancasına
şeytan tak.

Tak ki;
kanca kesmesi,
halat kopması, emniyet halatının sıyrılması
durumlarında, arabaların aşağı kaçmasına mani
olsun.

Vargellerde birden fazla araba taktığında,
arabaları birbirine çift kanca ile kancala.

Vargellerde malzeme naklini, arka tarafları
kapalı trikolarla yap.

Ayrıca, trikodaki malzemeleri de iyice sarmayı
ihmal etme.

Arabalar hareket halindeyken, vinç ve vargellerde baş ve dipteki karakolları kapalı tut.

Vinç ve vargel içinde hareket eden araba veya trikonun yoldan çıkması halinde veya başka bir anormallik hissettiğinizde, derhal "İSTOP" vurun. Durumu baş saçcılar tarafından kontrol ettirin.

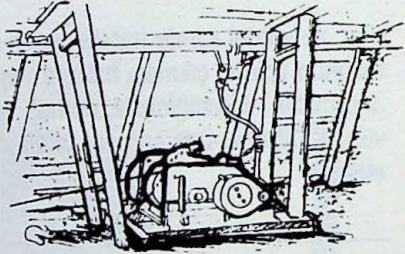
Vinç veya vargel içindeki düşük arabayı kaldırmadan önce, sırasıyla:

- 1- Halatın boşluğunu al.
- 2- Aşağı kaçmasına mani olacak şekilde arkasına dayama yap. (Bu işlemler, baş saçcılar tarafından yapılmalıdır).

Başsaçcılar düşük arabayı kaldıramıyacaklar ise, bu işlemler tamamlandıktan sonra dip saçcılar çağrılarak birlikte kaldırılır.

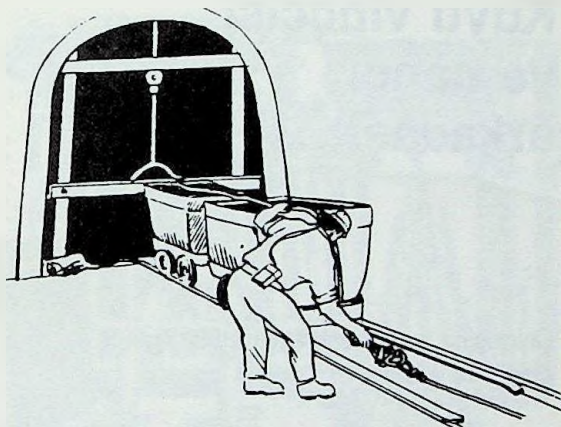
Düşük arabayı kaldırırken, hiç bir şekilde arabanın arkasında bulunma.

Vincin muntazam ve vargel istikametinde yerleştirilmiş olması gerekir.

Bu sayede halat, vincin tamburuna muntazam sarar. İyi kurulmamış vinçlerde, halat muntazam sarılmıyor diye elinle halatı tutarak düzgün sardırmaya kalkışma. Parmakların kopar. Durumu amirine haber

Vargelden çıkmak üzere gelenlerin, vargel dibine (araba yolundan değil) konturdan gelmelerini sağla.

Karakolu indirmeden, koç boynuzunu arabadan kesme.

Arabalar başa yaklaşırken, vincin veya frenonun hızını azalt.

Halatı arabalara çiğnetme ve koru.
Halat ilmiklerine dikkat et, gam yapmasın.

Kuyu vinçcisi ve çancı arkadaş!...

Çalıştığınız tesisin can emniyeti ile ilgili olduğunu unutma.

İşaretlemeye ve diğer kaidelere mutlaka uy.

Kafes hareket halindeyken, kafesin altından karşıdan karşıya geçme.

Kafesle işçi nakli yapacağın zaman, paraşütü ve sinyali işçi nakline çevir. Halat kopacak olursa, kafes frenlenmiş olsun.

Kapılar kapanmadan, kafesin hareket etmemesi için, otomatik tertibat iste.

Kafes hareket halindeyken katlardaki kapıları kapalı tut.

Kafes gelip katta durmadan, kafese araba dayama.

Kafes take mandalları üzerindeyken, vinci hareket ettirme.

Kafes take mandalları üzerindeyken (yanlışlıkla laçka vurarak) halatın kafes üzerine yığılmasına sebep olduysan, derhal “İSTOP” vurarak amirlerine haber ver. Böylece, onların alacağı önlemler sayesinde, halatın gam yapmamasını ve kopmamasını sağlamış olursun.

Kuyu içinde bir ses duyarsan, kafes hareket halindeyse derhal “İSTOP” vur ve durumu amirlerine haber ver.

Bir hata yaptığında, derhal “İSTOP” et. Hiç çekinmeden amirlerine haber ver. Kendiliğinden tedbir almaya kalkışma. Çünkü; çalıştığın tesis, can ve mal değeri bakımından çok önemlidir. Aksi halde, hatayı içinden çıkılmayacak hale sokarsın.

Kuyucu arkadaş!...

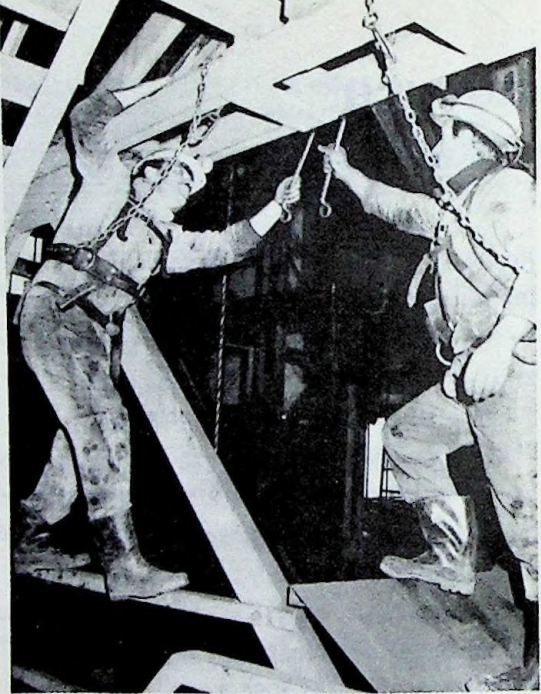
Kuyu ve halat bakımlarını eksiksiz ve normal periyotlarında yap.

Kuyu ve halat bakımlarında, en ufak bir ihmalin çok ağır zararlara sebep olacağını unutma! .

Raporları muntazam tut. Bir kaza anında, onlar seni mes'uliyetten kurtarır.

Her vardiyada insan naklinden önce; kuyuda, koşumlarda, kapılarda kontrol yap.

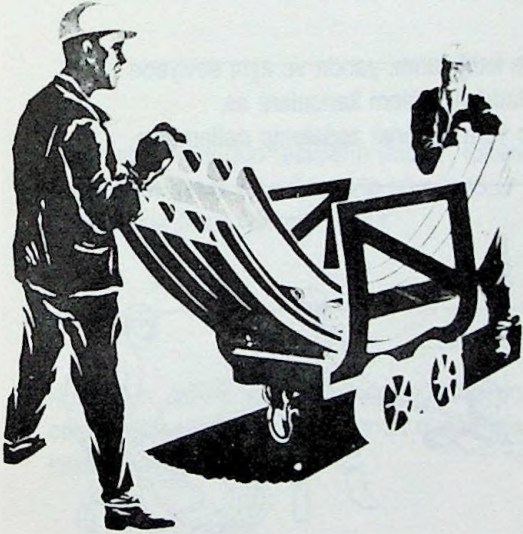
Kuyu içi tesislerini (take ve köprüleri, iticileri, traversleri, gayıt ve ekyerlerini, merdiven sahanlıklarını, su kanallarını, kuyu silo ve kapaklarını, prinç yatakları) dikkatle kontrol et ve bakım defterine yaz.

Kuyuda kontrol veya tamir yaparken, emniyet kemeri takmadan kuyuya girme.

Kuyu içindeki basınçlı hava ve su borularını, telefon ve elektrik kablolarını ve bağlantılarını kontrol et.

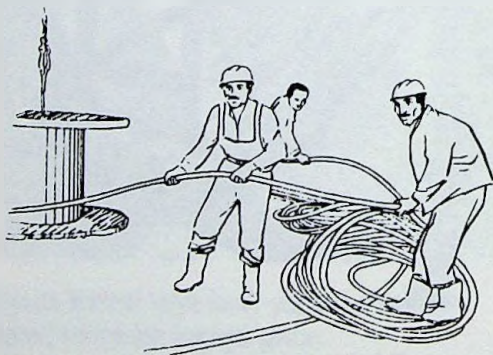
Malzemeci arkadaş...

Malzeme yüklerken, muntazam ve dengeli yükle. Yükleme ve boşaltma işi bir kişi tarafından kumanda edilirse tehlike olmaz.

Elektrikçi arkadaş!...

Yeraltı kablolarını, yanda ve aynı seviyede
hazırladığın sağlam kancalara as.
Kablo yere düşerek zedelenip patlamasın.

Ocaklara yeni çekeceğin kablolara gam
yaptırmamaya dikkat et.

Yeraltında kurduğun trafo, vinç ve tulumba dairelerinin (beton, demir, saç gibi) yanmaz maddelerle tahkim edilmiş olmasına dikkat et.

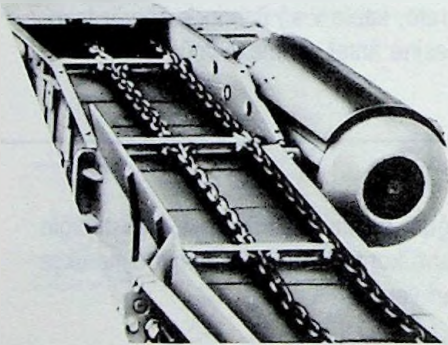
Yeraltında kurduğun tesislerin (motor, tulumba, vinç, trafo, kablo v.s.) üzerinde kömür tozu birikmesine fırsat verme. Süpür.

Kurduğun, bakım yaptığın veya değiştirdiğin cihazların kontrolünü yapıp, emin olmadıkça cereyan verme.

Yeraltı kablolarının zırhlarının soyulmasına mani ol.

Elektrik arızalarında tamire başlamadan, kablo üzerinde biriken statik elektriği, izoleli bir nakil ile (Faz-Toprak) deşarj et, gerilime çarpılma.

Ocaklara nakledeceğin otomatiklerin kapaklarını ve B.İ.C. başlıklarının orijinal kör tapalarını takmadan nakil yapma. Aksi halde içine giren toz ve rutubet, arızalara ve patlamalara sebep olabilir.

Yeraltında çalışan motorların (özellikle çeyn konveyör motorlarının) vantilatör kapaklarının ve etrafının açık kalmasını sağla. Bu sayede motorun soğutulacağını ve yanmasının önleneceğini unutma.

Yeraltında kurduğun trafo, vinç ve tulumba dairelerinin (beton, demir, sa gibi) yanmaz maddelerle tahkim edilmiş olmasına dikkat et.

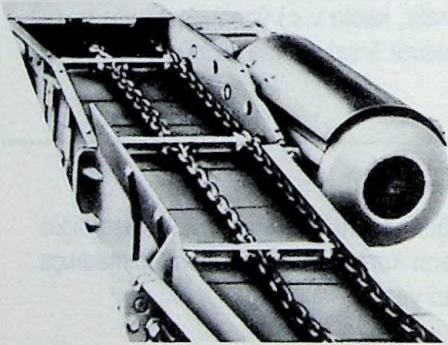
Yeraltında kurduğun tesislerin (motor, tulumba, vinç, trafo, kablo v.s.) zerinde kömür tozu birikmesine fırsat verme. Süpür.

Kurduğun, bakım yaptığın veya değiştirdiğin cihazların kontrolünü yapıp, emin olmadıkça cereyan verme.

Yeraltı kablolarının zırhlarının soyulmasına mani ol.

Elektrik arızalarında tamire başlamadan, kablo üzerinde biriken statik elektriği, izoleli bir nakil ile (Faz-Toprak) deşarj et, gerilime arpılma.

Ocaklara nakledeceğin otomatiklerin kapaklarını ve B.İ.C. başlıklarının orijinal kr tapalarını takmadan nakil yapma. Aksi halde içine giren toz ve rutubet, arızalara ve patlamalara sebep olabilir.

Yeraltında alışan motorların (zellikle eyn konveyör motorlarının) vantilatör kapaklarının ve etrafının açık kalmasını sağla. Bu sayede motorun soğutulacağını ve yanmasının önleneceğini unutma.

Cihazların bakım ve arızalarında çalışacağın zaman, o kısma cereyan veren otomatığı kimsenin açamayacağı şekilde kilitle. Kilitleye-
mediğin takdirde cihazın başına nöbetçi koy.

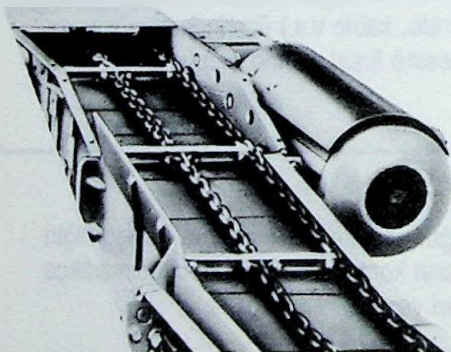
Yolverme işlemini de kendin yap.

Trafoya bağlı olan arızalı kabloyu değiştirirken, önce trafo tarafındaki ucundan ayır.

Elektrik arızalarında tamire başlamadan, kablo üzerinde biriken statik elektriği, izoleli bir nakil ile (Faz-Toprak) deşarj et, gerilime çarpılma.

Ocaklara nakledeceğin otomatiklerin kapaklarını ve B.İ.C. başlıklarının orijinal kör tapalarını takmadan nakil yapma. Aksi halde içine giren toz ve rutubet, arızalara ve patlamalara sebep olabilir.

Yeraltında çalışan motorların (özellikle çeyn konveyör motorlarının) vantilatör kapaklarının ve etrafının açık kalmasını sağla. Bu sayede motorun soğutulacağını ve yanmasının önleneceğini unutma.

Cihazların bakım ve arızalarında çalışacağın zaman, o kısma cereyan veren otomatiği kimsenin açamayacağı şekilde kilitle. Kilitleye-medığın takdirde cihazın başına nöbetçi koy.

Yolverme işlemini de kendin yap.

Trafoya bağlı olan arızalı kabloyu değiştirirken, önce trafo tarafındaki ucundan ayır.

eterli nakilgücü olan kabloları kullan.
iüçsüz olanları kullanma.

Bir tesiste çalışma yapacağın zaman, ayağında kauçuk ayakkabı veya lastik çizme ile, elinde lastik eldiven bulundur.

Yangın çıkan bir cihazın ve çevresindeki cihazların cereyanlarını kes veya bir evvelki istasyondan kestir.

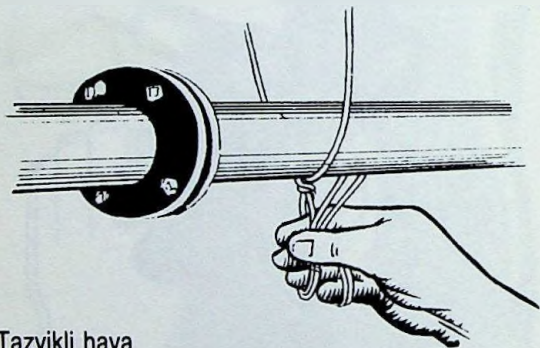

**Yangın kapalı yerlerde ise
(tulumba daireleri v.s.) maskesiz girme.**

**Yeraltındaki elektrik tesisatları ve cihazların
antigrizütör olduğunu unutmama.**

**Bu nedenle, ocağa nakledeceğin veya ocakta
yer değiştireceğin cihazların yerlerini amirine
haber vermeden değiştirme.**

Ajüstör arkadaş!...

Tazyikli hava
borularını tavana astığın
tellerin bağlantılarını yukarı doğru yap.
Veya tellerin ucunu yukarı doğru kıvrır.
Altından geçenlerin yüzüne gözüne batmasın.

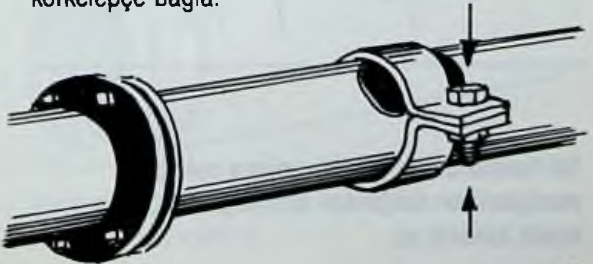
Tali havalandırmayı hava borularından
yaparsan, ek yerlerini iyice sıva ki; altına hava
gitsin.

Boruların içini temizlemeden (blöf yaptırmadan) bağlama. Blöf yaptırırken de, borunun karşısında kimseyi bulundurma.

Basıncılı hava depolarının (pürjörlerin) içinde biriken suları sık-sık boşalt.

Basıncılı hava borularının ek yerlerinde kullanacağın contanın yanmaz maddelerden olmasına dikkat et.

Boruların bozulan musluklarına veya yeni deldiğin deliklere işin bitince ağaç kazık çakma, yerinden fırlayarak kazalara neden olur. Körtapa tak veya şekildeki gibi körkelepçe bağla.

Basınçlı hava ile çalışan arkadaş!...

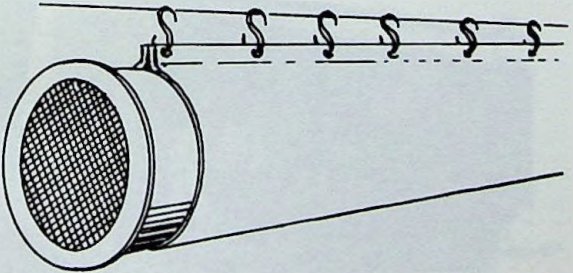
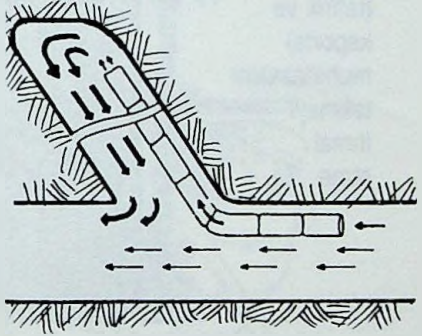
Hortumu
makineye
bağlamadan
vanayı
açma.

Tali havalandırma yaptığın yerlere çektiğin
vantüpleri her deliğinden tavana gereceğin
halata askılara as.

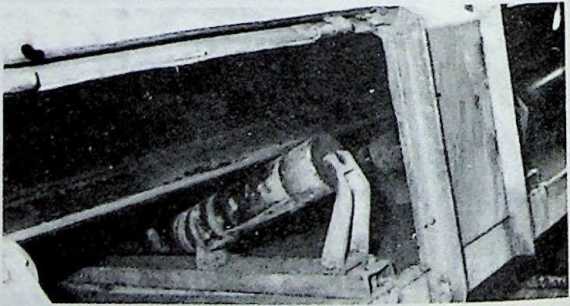
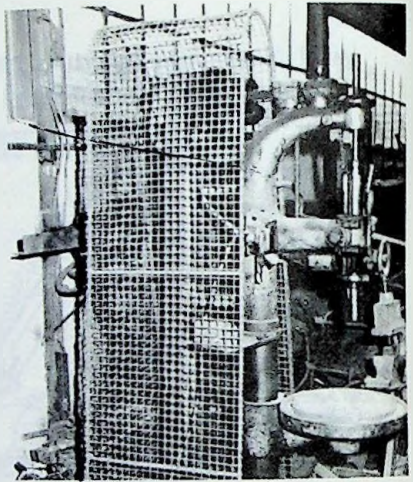
Vantüp veya hava borusunu, bacanın alnını havalandıracak kadar altına uzat.

Vantilatörü temiz hava tarafına uygun bir yere kur ki; pis havayı devri-daim yapmasın.

Vantilatör ağızlarına kafes koy. El sokmalarına ve kazalarına mani ol.

Makinaların
hareketli
parçalarının
(tahrik ve
kaporta)
muhafazasını
takmayı
ihmal
etme.

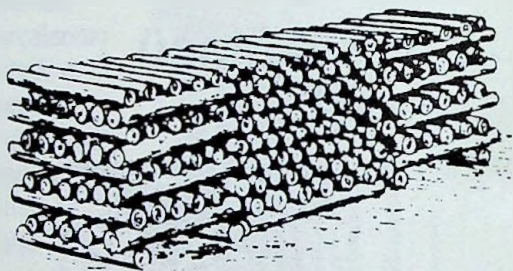
Bant çalışırken, makara takmaya çalışma.

Presçi ve Direk Sökümcü arkadaş!...

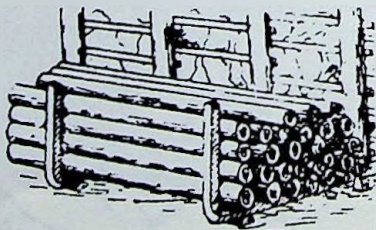

Çektirmeni sağlam
bir yere bağla.
Çektirme kolunun
karşısında da
durma,
elinden
kurtulan
kol sana
çarpar.

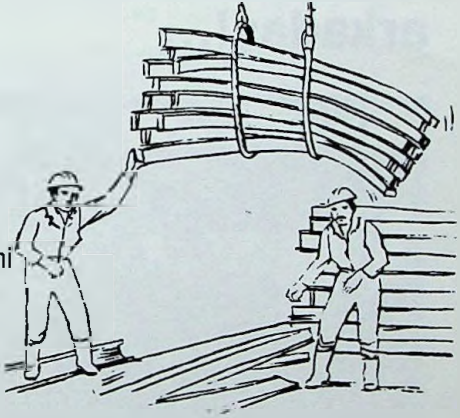

Direk istiflerini (şekilde görüldüğü gibi) muntazam yap. Gelişi güzel yığılan istiflerden direk alırken, direkler yuvarlanarak kazalara sebep olur.

Sapancı arkadaş!...

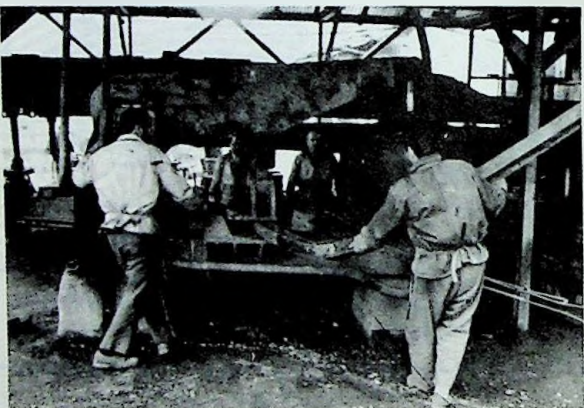
Malzemeyi
dengeli
yükle.
Yine de
kayma ve
boşalma
olabileceğini
düşünerek
dikkatli ol
ve
uzak dur.

Demirbağ
stokları
düzgün istif
edilmemişse
ve
alırken
dikkat
etmezsen
kazalanırsın.

Presçi arkadaş!...

Çalışırken, mutlaka eldiven kullan.

Eski demirleri doğrulturken, demirin eğri olan kısmının dış tarafında durarak demire kumanda et ve presle.

Madenci arkadaş...

Kurallara uyarsan;
sen de bunlar gibi uzun yıllar
çalışır ve sağlıklı olarak
emekli olursun...

Kazasız ve mutlu günler
dileğimize...

**ÇALIŞTIĞIN
İŞYERİNİN
EMNİYETİNDEN
SORUMLU
OLDUĞUNU**

UNUTMA!...

**ÇALIŞTIRDIĞIN
İŞÇİNİN
EMNİYETİNDEN
SORUMLU
OLDUĞUNU**

UNUTMA!...

2-2357

15927594-10

MEHMET KORFAL

1928 yılında
Boyabat'ta doğan
Mehmet KORFAL,
1951 yılında
Zonguldak Maden
Teknik Okulu'ndan
mezun oldu

1951 - 1976 oranında (25 yıl) sırasıyla;

- E.K.İ. Üzülmaz Bölgesinde Ocak, Bölüm, Bölge İstihsal Baş Mühendislikleri,
- Kozlu Bölgesinde İstihsal Baş Mühendisliği, Teknik Muavinlik ve Bölge Müdürlüğü,
- 1976 - 1977 T.K.İ. Erzurum - Aşkale İşletme Müdürlüğü
- 1978 - 1980 Karadon Bölge Müdürlüğü ve E.K.İ. İstihsal Grup Müdürlüğü görevlerinde bulundu

1980
tarihte
Sendi
görevi

TÜRK-İŞ Bağı Merkezi

622 8602 KOR 1987

71

üğü